Бары дойдулар, пролетарийдара, холбоһуҥ!

САҺА ОЛОХ

Хаһыат 1931 сыл алтыныҥы 15 күүгүттэн тахсар

ССКП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЙ ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОНААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 138 (5649) | 1981 сыл. Сэтиньи 19 күнэ ҮЭППҮЭР | Сыаната 2 хапчы

ССКП КК ПЛЕНУМА

1981 сыл сэтиньи 16 күүгүнэ ССКП Киин Комитетын Пленума буолла. Пленум **«1981—1985 сылларгa ССРС экономическай уонна социальнай сайдыытын Государственнай былаанын туһунан уонна 1982 сыллга ССРС экономическай уонна социальнай сайдыытын Государственнай былаанын туһунан»** ССРС Министрдэрин Советын Председателин солбуйаччы, ССРС Госпланын Председателэ **Н. К. Байбаков** дакылаатын иннинэ **«ССРС 1982 сыллаагы Государственнай бюджетын туһунан»** ССРС Үөрүн министрэ **В. Ф. Гарбузов** дакылаатын истиҥ дьүүлэстэ.

Пленумҥа ССКП КК Генеральнай секретара таб. **Л. И. Брежнев** улахан иннин оҥордо.

ССКП КК Пленума туораах шлаанна, эмиэ 1981—1985 сылларга ССРС экономическай уонна социальнай сайдыытын Государственнай былаанын, 1982 сыллга ССРС экономическай уонна социальнай сайдыытын Государственнай былаанын иннинэ 1982 сыллаагы ССРС Государственнай бюджетын бырайыактарын суруйуҥан биирдэлэ. ССРС Министрдэрин Советэ ыытыллыбыт бырайыахтары ССРС Верховнай Советын көрүүгүгэр киллэрэргэ сорудахтаан.

Пленум ис уонна тас политика үөбэлэстэригэр партия XXVI съезинэн оҥоһуллубут стратегическай курсу олоҕо киллэриҥэ, коммунистическай тэрээ сорудахтарын быһаарыыга ССКП КК Политбюротун улэтин бүүс-бүтүннүү уонна толору биһирэппит.

ССКП КК Пленумун туораабар дойду экономическай кыаҕын улаатыннарыы, промышленность уонна тыа хаһаайыстыбатын производстволарын, уматык-энергетическай комплексы динамичнайдык сайыннарыы, аҥылык проблемаларын быһаарыы, советскай дьоҥҥор олохтоох материальнай уонна культурнай таһымын салгыы үрдэтии, партийнай баланстаммыт бөдөҥ хаамыыстар сорудахтара хас биирдии салаа, хас биирдии союзнай республика, кырай, үөбэлэс, куорат уонна ойуон, бары үлэ коллективтэрэ резервэлэри ыытыннан ис кыахтарыс ордук толору туһаныллыа дьулуурдарын улаатыннараллар медьуваллар диэн баланстаннылар. Итиэннэ сибиэстэн эйэлэсиҥ суолта производство хас биирдии учаастагар, салаата бары сүүрүктэригэр тарааһыны, деловой быыстыы-майгыны үрдэтиигэ, государственнай уонна үлэ дисциплинатын бөдөҥнөтүүгэ бэриллиэх тустаах.

ССКП Киин Комитета коммунистар, бары улахыстар социалистическай куоталаһыыны өссө киэҥник тэнитиэхтэрэ, уон биирис пятилетканы ударнай үлэнэн, ССКП XXVI съезинин туораахтарын толорор иннин охсуһуутта саҥа сатыһыларынан баланстыахтарэ диэн бигэ эрэли биллэрэр.

(ССТА).

БИҺИРИИБИТ, ӨЙҮҮБҮТ!

КУРААНЫ ДА КЫАЙЫАХПЫТ

Субу аҕай буолан аастыт ССКП КК Пленумугар табаарыс Л. И. Брежнев улахан этиитэ партия норуот туһугар аҕалыы ыһаммыытын өссө бир чэмэлхай туоһутунан буолла диэн саныыбын.

Табаарыс Л. И. Брежнев экономика сайдыытын хаҥыстыыр ыарахаттар, итиэннэ тустарынан олохтоохтук уонна аһаҕастык эттэ. Киин улахан болҕомтону, чуолаан, аҥылык проблематын сатыһыллыахтык быһаарыыга туһаайда. Холобур, таб. Брежнев биһиги аҥылаа сонуур уустук усулуобуйаларыгар үлэлиргэ күүүн бэлэм, курааны утаа сатаан охсуһар буолуохтаахпыт туһунан этиитэ ордук кэрэхсэбиллээх. Бу дьыалаҕа ойуонтан биһиги холбоһуҥнуут албаҕа оҥорор нэстээк.

П. ЕФИМОВ,
«Сельхозхимия» холбоһук тракториста, Үлэ Албан аатын III степеннээх ордена кавалера.

БОЛҔОМТОНУ—ТУТААХ ҮЛЭҔЭ

ССКП Киин Комитетын сэтиньиттээҕи (1981 с.) Пленумугар уон биирис пятилеткаҕа, ол иһигэр 1982 сыллга, ССРС экономическай уонна социальнай сайдыытын Государственнай былааннарын, кэлэр сыллга ССРС Государственнай бюджетын бырайыактарын туһунан боппуруоска табаарыс Л. И. Брежнев дириҥ ис хоһоонноох этиитин биһиги, Эрилик Эристини аатынан совхоз сүөһүтүн ыытыытын үлэлиттэрэ, сүүрэн астыныыттан уонна истиҥ биһирэбилиннэн көрүстүбүт.

Партия ыйыыларыгар эппиэттиир сыалтан сүөһү быйылгы кыстыгын тэтэһиннээхтик атааррага бэлэмнэнэбит. Ордук улахан болҕомтону салаа тутаах боппуруоһуттан — сүөһүнү уһатыыта уруохпут.

П. ТИТОВ,
техник-осеменатор.

АЙАР-ТУТАР ҮЛЭ БЫЛААННАРА

ССРС онус ыҥырылаах Верховнай Советын VI сессията

МОСКВА. (ССТА). Коммунистическай айар-тутар үлэ улууканнаах былааннарынан ирдэ күүрдүллэн советскай дьон саҥа пятилеткаҕа киирдилэр. Норуот хаһаайыстыбатын кэлиэхтэрин үрдэтэр иннин охсуһуу кэскиллээх программатынан сэтиньи 16 күүгүтэр буолбут ССКП КК Пленумун ууруохтара буоллулар. Пленум партийнай, советскай, профсоюзнай уонна комсомольскай органнар, министерстволар уонна ведомстволар, Пленумҥа табаарыс Л. И. Брежнев этиитигэр бэриллибит балаһыанньалларынан уонна түмүктэрэ-ниннэриннэн салайтаран, быйылгы дьыл сорудахтарын сатыһыннаахтык толоруурга, 1982 сыл уонна пятилетка бүтүннүүтүн былаанныырын толоруурга уонна аҥары толоруурга болҕомтолорун түмэллэрэ наадалаах бэлэмнэнэ. Оҥ иннитэн барыы күүһү партия сүүрүн ыйыытын — норуот хаһаайыстыбатын кэлиэхтэрин үрдэтиигэ, киниэ интенсификациялаабыны олохтоох киллэриигэ туһуланыахтаах. Научнай-техническай прогресс түргэтэтиигэ, норуот хаһаайыстыбатын барыы сүһүөхтэриигэр үлэ оҥорумтуотун үрдэтиигэ, бородуукуйаны оҥорон таһаарыыны улаатыннарыыга уонна хаачыстыбатын туспарыыга баар кыахтар мунньуттуурдун туһаныллыахтаахтар.

Дойду иннигэр турар сорудахтар уустуктарын уонна эппиэттээхтэрин өйдөөн-саныаан туран, депутаттар Кремль Улахан дьыарыаһыгар ССРС Верховнай Советын алтыс сессиятыгар мунньуннулар.

Сэтиньи 17 күүгүтэр сарсыарда 11 чаасна Союз Советын уонна Национальностар Советтарын холбоһуктаах мунньахтара аҥылыннылар.

Депутаттар уонна ыалдьыттар табаарыстары **Л. И. Брежневи, Ю. В. Андропову, М. С. Горбачеву, А. А. Громыкону, А. П. Кириленкону, Д. А. Кунаеву, А. Я. Пельшени, Г. В. Романову, М. А. Сусловы, Н. А. Тихоновы, Д. Ф. Устинову, К. У. Черненкону, В. В. Шербицкэйи, Г. А. Алиеву, П. Н. Демичеву, Т. Я. Киселеву, В. В. Кузнецову, Б. Н. Пономареву, Ш. Р. Рашидову, М. С. Соломенцеву, Э. А. Шеварднадзеву, И. В. Капитонову, В. И. Долгиху, М. В. Зимянину, К. В. Русакову** дохсун уһун ытыс тыаһыкан көрүстүлэр.

Сессия **күннээҕи бэбиэскэтэ** бигэргэтиллиннэ. Онно маннык боппуруостар киллэрилиннилэр: **1981—1985 сылларгa ССРС экономическай уонна социальнай сайдыытын Государственнай былаанын туһунан уонна 1981 сыллга ССРС экономическай уонна социальнай сайдыытын Государственнай былаанын толоруу хаамыытын туһунан; 1982 сыллга ССРС Государственнай бюджетын туһунан уонна 1981 сыллаагы ССРС Государственнай бюджетын толоруу туһунан; ССРС Верховнай Советын Президиумун ыыһахтарын бигэргэтии туһунан.**

1981—1985 сылларгa ССРС экономическай уонна социальнай сайдыытын Государственнай былаанын, 1982 сыллгa Государственнай былаан тустарынан уонна 1981 сыллга Государственнай былаанны толоруу хаамыытын туһунан дакылааты ССРС Министрдэрин Советын Председателин солбуйаччы, ССРС Госпланын Председателэ депутат **Н. К. Байбаков** оҥордо. Партия экономическай политиката, диэн эттэ дакылаатчыт, сайдыылаах социализм экономикатын иннэҥиннэх үүнүүтүн кизиҥ кэскиллэрин болҕотпур. Уон биирис пятилеткаҕа былаан ССКП XXVI съезинэн бигэргэтиллибит «1981—1985 сылларгa уонна 1990 сыллга диэри кэмиэ ССРС экономическай уонна социальнай сайдыытын сүүрүн туһаайыылларыгар» сөп түбэһиннэриллэн оҥоһуллубута. Онно ССКП уһун кэмнээх экономическай стратегиятын олохтоох киллэриҥ чопчу суоллара уонна средстволара көрүллүбүттэр.

Дакылаатчыт 1981—1985 сылларгa ССРС экономическай уонна социальнай сайдыытын сүүрүн сорудахтарыгар тохтоото.

Уон биирис пятилетка коммунизм материальнай-техническай базатын үөскэтиигэ, социалистическай общественнай сыыһыннаһыылары ордук туспаҕай оҥоруута, саҥа киһини интэн таһаарыыга саҥа дьоҕуннаах этэбиэн буолар, диэтэ кини. ССКП XXVI съезэ саҥа биэс сыллаах былаан кылаабынай соругун быһаарбыта. Ол норуот хаһаайыстыбатын халбаҥнаабат, кинээҕиннээх сайдыытыгар, научнай-техническэй прогресс түргэтэтиигэ уонна экономиканы интенсивнэй сайдыы суолтар киллэриигэ, дойду производственнай ыкыгыларын ордук рациональнайдык туһаныыта, ресурсалар барыы корунньэрин барыы дьаһалларынан кэмчилээһиннэ уонна үлэ хаачыстыбатын туспарыыга олохтуран советскай дьон олохторун уйгута салгын үүнүүтүн хаачыйыы буолар.

Бу пятилетка сүүрүн уратыларынан норуот хаһаайыстыбата бүтүннүүтэ сайдыытын социальнай туһулаһыны нүүһүрдүү, үүнүү туруктаах тэтимнэриҥ хаачыйыыга уонна экономика структуратын туспарыыга общественнай производство интенсивнэй факторларын уонна кэдьүүһүн оруолларын үрдэтии, бүтэһиитэх түмүктэрэ иннилэри ситиһиигэ ороскуоттары куотан иннэллэрин курдук үүнүннэрии буолаллар.

Биэс сыллаах былаан уопсай экономическай кордоруулэрэ ССКП XXVI съезинэн быһаарыллыбыт сорудахтарга сөп түбэһиннэрилиннэр. Туттуурга уонна мунньуурга туһаныллар национальнай дохуот биэс сыл устата 18 бырыһыанынан, промышленнай производство кэмэ—26 бырыһыанынан, тыа хаһаайыстыбатын валовой бородуукуйата (сылга ортотунан аҥаанынан)—13 бырыһыанынан үүнүохтэрэ.

Кэҥэ экономическай кордоруулэргэ онус пятилеткаҕа ситиһиллибит кытта тэҥнээтэхха, үүнүү ордук түргэн тэтимнэр норуулуннэ. Ол, туох ханнык иннинэ, промышленность уонна тыа хаһаайыстыбатын сайдыыларыгар, оҥу тэҥэ норуот хаһаайыстыбатын барыы салаларыгар үлэ оҥорумтуотун үрдэтиигэ итиэннэ материальнай ресурсалары кэмчилээһиҥҥэ сыһыаннаах.

Ордун Сибирь уонна Казахстан саҥа туһаҕа таһаарыллар оройуоннарыгар бөдөҥ территориальнай - производственнай комплекстар солгыы сайдыылара уонна тэриллиилэрэ көрүллүннэ.

Биэс сыллаах былаан дойду норуотун хаһаайыстыбатын бөдөҥ комплексын сайдыытыгар пропорциялара салгыы туспарыыны, барыы союзнай республикалар экономикаларын уонна культураларын салгыы ирдэ-көтөхүүнү көрдөр.

Норуот олохтуун уйгутун салгыы эрэ катэгүү партия съезинэн туруорулуубут соруктара толоруу кээмэйиэн олохтоох киллэриллэр. Ол туһунан былаанҥа көрүллүбүт туттуу фондатын үүнүүтүн үрдүк тэтимнэрэ туһулуулар. Ол суотугар советскай дьон материальнай уонна духовнай кордебуллэрэ хаачыллаллар.

Нэйилиэннэ наадыйыытын хаачыйыыга табаарыс Л. И. Брежнев көҕүлээһиннэрэ ырытыллан оҥоһулла сылдьар аҥылык программата, оҥу тэҥэ норуот туттар саҥа табаардарын оҥорон таһаарыыны сайыннарыы программатын олохтоох киллэриҥ улахан суолтаны ылыахтара.

Пятилетматааҕы уонна сыллааҕы былааннар, диэн эттэ түмүгэр дакылаатчыт, биһиги партиябыт советскай общество халбаҥа суох социальнай-экономическай прогресыгар бигэ курсун түмэн көрдөроллор.

1982 сыллга ССРС Государственнай бюджетын туһунан уонна 1981 сыллаах бюджет туолуутун туһунан дакылааты ССРС Үөрүн министрэ депутат **В. Ф. Гарбузов** оҥордо. Киин 1982 сыллга бюджет партия XXVI съезинин туораахтарыгар, табаарыс **Л. И. Брежнев** коммунистическай тутуу теориятын уонна практиканы сүүрүн проблемаларыгар принципиальнай түмүктэһиннэриҥэ итиэннэ ыйыыларыгар олоҕуран оҥоһуллубутун иһитиннэрдэ. Бюджет дойду сайдыытын государственнай былааннарыгар сөп түбэһиннэрэн оҥоһуллуна уонна норуот хаһаайыстыбатын тохтоло суох сайдыытын, советскай дьон олохторун уйгута үүнүүтүн, дойду обороналаах дьоҕура бөҕөргөөһүнү сөп буолар наадалаах средстволарынан хаачыйар. Бюджет дохуоттарга 321,8 миллиард солкуобай, ороскуоттарга, —321,5 миллиард солкуобай сууммаҥа быыдыллыа. Дохуоттар ороскуоттары сабырыйыллара 0,3 миллиард солкуобайга тэннэнэр.

Сэтиньи 18 күүгүтэр сессия үлэтин салгаата.

ССКП обкомун IV пленумун уураабын—олохха!

Тыа сиригэр бастакы уочараттаах сорук

Карл Маркс аатынан совхозтааҕы партийнай тэрилтэ аҥаардас мунньаах общественнай сүөһү быыстыбыт кыстыгын тэриннигэ ССКП обкомун IV пленумун уураабын олоххо киллэрии соруктарын кэпсээн партия райкомуч бастакы секретара таб. **И. П. Листиков** дакылаатын кэнниттэн дьүүлэстэ.

Дакылаатка уонна тыл хаҥалаарга аксыыт кыстыгар совхоз коллектива сүүрүгэн «бэродууксыйанан» ыытыллыбыт уонна соҕотоҕолаах ыытыллыбыт оройуоннаа, республиканскэй күүлэйнэх онгоров, сылыммыт социалистическай эбэҕэтэрэстибэлэри ситиһиилэхтик толорон үүгүгэ холобуру көрдербүтэ, куоталаҥыйга ыыайыллыбыттан тахсыбыта биир санаанан бэлэмнэнии.

Ол эрээри партийнай хаҥыахха, ситиһиллибити ырытыллыбыт сэргэ, сүөһү саҥа кыстыгар бэлэмнэниигэ, кыстыгы тэриллиигэ тайаарыллыбыт итэҕэстэр уонна кэтүтүүлэр, олору туоратыы соруктара кэпсэтии кэннигэр сахалыы сөпкө турдулар.

Быйыл тэрээһин итэҕэстэриттэр тэптэрэн совхоз от хомуурун былаанын баара-суоҕа үс гымыттан иккитин толорон общественнай сүөһүнү аҥылыгынан 53 эрэ быыстыбыт хаачыйда. Ити үрдүнэн күүгүнү эйдаарыы сүөһүгэ ходуу, дуҕэ курдук эбии аҥылыстар бэлэмнэммэккэ хаалларыллар. Онуоха эбии кыстык бастаны күннэриттэн үүгүгэйдик көрбөтэхтэн-хараҥа батахтан, күннүгэ эбии аҥаппатахтан фермаларга ыаахтар үс гымыттан биирдэрэ эрдэ уолуулара, уҥуох ыаах быһа түүгүгэ. Бастат сүөһү холлуутадьүдэйиитэ, ноньуҥан сүүгүгэ тайаарылыннылар. Алтынньыга, былаанар сүнньүнэн толоруллубут курдук эрээрилэр, сүөһүгэ үүгүгэйии ылыыта ис ыаахтар ситэ туһаныллыбыттар. Ону үүгү валовой ылыы нормэйэ дастыгыы, туһаммаах ыыныаҕыттаан 38 тоннаан ааччыыбыта, государствоҕа түүгэрдии 80 тоннаан ылыыбыта, борооску ортотолоҕуйүүгэ 2,9 кг намтаабыта даҕаны көрдөрөр.

Дьэ ити ыйын мунньахха тыл эппит коммунистар, партийнай суох специалистар кыстык бастаны ыыгар тайаарыллыбыт итэҕэстэри түргэнник туоратарга, совхоз кыстыкка бэлэтэммит мирбилэрин — фуражнай ыах ахсыыттан 920-лин кг үүгү, борооску бааһыгар 105-лин кг привеси — хаабаҥа суох ыларга партийнай-тэриллэр-политическай-итэҕэс ноочу туһаайары ходуйдулар.

Мантан аллараа бөлүөх эрээрилэр кылгастык бэчээтэнибит.

Е. Е. Васильев, совхоз директора:

— Быйыл от хомуурун тэҥнэтэн хаҥыстыбата наһаа мөлтөх: 30 бырыһыанна суорда уонна кылаабы суох. Онон дьыл итии күннэрин мучуу туппакка эбии аҥылыгы соҕотоҕолаабыттаа бука барыы турунарбыт кааҕа. Сэтиннэн үстаҥ кыратта буоллаҕына 1,5 тыһ. тонна дуҕаны соҕотоҕолаатахпытына сатанар. Итиннэҕэ бастайаннай звенолары үлэлээтэрэ сэргэ маассабай субуотуниьуктары тэрийтиэхха. Дуҕэттаан ураты бөлүөх — 700 тонна искусственнай үүгү, 60 тонна минеральнай бриикети, 350 тонна саратовскай заквасканы, 2 тонны гидропоннай үүнээйини, 20 тонна күөл былыытын бөлэйиэхэн сүөһүгэ сиэтиэхтээхпит.

Н. М. Сысолятин, рабочай:

— Биирдэ сыл аҕыс ходуһа үүнүүтүн сүөһүгэ, ордук сылыыта, тэбистэрэн, албох ноочоҕо тэбиллэбит. Мин саныабар, сайын сылгыыттары от хомуурдаан тардыыны тохтотуох, ол оннугар сүүрүн үлэлэригэр толору туһаныах баара. Иккиһиннэн, от хомуурун дьылыттан, ходуһа үүнүүтүттэн көрөн, маршрут быыстыбыт тэрийэр ордук буолуо этэ.

Совхозпут кэнники сылдарга туорахтаах культуралар үүнүүлэрин кыайан ылбат буолла. Ити биричиннэтиэн сир өгөнүүтүгэр ситэ суолта биэрбэт буолуу, аналлаах звеноҕу бастайаннайдык туһаммакка, атын үлэлэргэ көмөрө сылдьыы баара буолар. Маны көрөргө, бэрэдэктиргэ уолдьаста.

Е. В. Петров, Төлөй Дыраҥын партийнай тэриллэтин секретара:

— Сүөһү аҥылыгын албэтин бөлүөннээх суолунан нормөөй культуралары ыыһыны кэнэтии, кишилэр үүнүүлэрин үрдэтии буолар. Бу саламаҥа бөлүөгү биригэдэбитигэр балачча опыт мунньулунна. Ону совхоз атын отделениелаарыгар эмиэ олохтуур наада. Холобур, быйыл М. Н. Гоголев звенота баһына үүнүүтүттэн 1 тыһ. тоннаттан тахса сиилэйи укта. Билигин фермаларга сиилэс дьэлэчиэтиллэр. Кэлэр өттүгэр маныыктан звеноларын үлэлэрин эссе туһсаран ыытыахха, кишилэри наада буолар техниканан толору хаччыйыахха.

Кэнниттэн кэмнэ совхозка куоталаҥыы тэрэбилэ мөлтөөрү гынна. Түмүктэр тута тайаарыллан, туһаммаахтарга тиэрдиллэн испэттэр. Маны партком көрүөн, кэнсиэрүөн наада.

Д. Т. Снацев, сылгыыт:

— Сылгы ыыстыта быйыл ордук уустук, ыаҥахан буолар кутталлаах. Күүн хойуна диэри хаар түспэккэ сылгы наһаа хаамта, ньуомайдыыт марыы турда. Онон сүбү күннэртэ хас отделение, биригэдэ ахсын ветеринарнай специалистары таһааран сылгыны үчүгэйдик көрдөрүөхха, эмтэтиэххэ наада. Бу ыарыы кэтэн, тарҕанан барда-ыыы, онно эбии кыһын уҥуннук күүскэ тыыныйдаҕына сылгы маассабайдык ырыа-холдуо, аҥылыкка киирбэ. Онон сылгыга үгүлүбут оту атыы наадаларга туһаныллыахха, эбии фураҥы буларга кыһаныахха.

Г. Н. Баин, кылаабынай инженер:

— От кыайан соҕотоҕоламматтан бөрүчиннэлэриттэн биирдэстэриэн звеноларын, составтарын сыл ахсын уларыта туруу буолар. Мин саныабар, бу сыыһа. Кэлэр өттүгэр маны доннөрүөххэ. Оччоҕо дьонтон ирдиргэ да ордук холбоох буолуо.

Сүөһүгэ эбии аҥылыгы бөлэмнэниигэ, ырдыык, улаханнык хойутаатыыбыт. Ол эрээри бу үлэни тэрийэрэ, былааны толорорго биллиэн даҕаны бириэмэ баар. Онуоха «совхозка наада буолар техника» лаахпыт. Бахсы, Мутудай отделениелаарыгар дуҕэны, таарым, соломоҥу кырбыыр агрегаттар баалларын. Одьулуун отделениетыгар эмиэ нормалаах-нуут.

Н. Д. Пермяков, Мутудай отделениетын управляющайа:

— Быйыл биһиги отделениебыт 1700 ыраах сүөһүнү, 1050 сылгыны ыыстатыаҕа. Алтынньыга, ыырдьын, сүөһүттэн бөрөдууксыйаны ылыыга кыахпытын ситэ туһамматыыбыт, ыыстыты тэрийиигэ кэккэ итэҕэстэри таһаардыыбыт. Оку туоратарга бу күннэртэ эбии дьаһалларыы ылла сылдьабыт.

Совхозка производствоны, чаастатык миэстэҕэ сылдьан буолбакка, кумааҕынан салайыы практиката олохсуйаары гынна. Партийнай райкомтан, салалтаттан маны көнтөрө охсуохтарын наада. Салайаччылар да, специалистар да фермаларга куруутун сылдьан, үлэни-хамнаҥы инэн-тоҥон билэр итэҕэстэри туоратыыга быһаччы көмөлөөн буоллахтарына дьиэлэ көнүөн сөп. Билигин көрдөбүл итинник.

Даҕыллат сүүрүүлэн кэпсэтиигэ барыта 11 киһи тыл эппэт.

Партийнай мунньах, сүөһү кыстыгын тэрээһинэ-хаҥтын атмосферыгар ССКП обкомун IV пленумун уураабын быйаҥы салалтаҕа уонна толоруута ылан туран, бу үлэни тыа сиригэр бастакы уочараттаах сорук быыстыкан аҕаар, чопчу дьаһаллары бөлүөтиир уураабы ылынна.

Е. АФАНАСЬЕВ.

БҮГҮН—РАКЕТНАЙ СЭРИИЛЭР УОННА АРТИЛЛЕРИЯ КҮНЭ

ССКП XXVI съеһигэр Л. И. Брежнев Советскай Сэбиэскийлээх Күүстэри үрдүк техническай сэбиэлэннии, воинскай мастерство уонна тулхадыйбат моральнай ой-санаа биирдэ холбоһууларын быһыытынан сыаналаабыта. Ракетчиктар уонна артиллеристар, ити үрдүк сыанабылынан өрө күүрдүллэн туран, бойобуой уонна политическай бэлэмнээннигэ саҥа үрдүк кирбиилэр иһин охсуһаллар.

СНИМОККА: В. Конюхов художник плаката «Плакат» издательство.

ССТА фотохрониката.

КҮӨХ САЙЫН КҮӨНҮГЭР

Е. Д. Догордуроов аатынан бөлүөгү пионерскай дружинабыт оҕолоро сайын ахсын туһалаахтык ыыныахаллар, тайаарыылаахтык үлэлиллэр.

«Чэчир» үлэ уонна сынньалаҥ лаагыра быйыл сэн урукҥутун курдук. Бабаҕаҥа сайылаата. Маанна 200-чэкэ пионер баара. Лаагыр оҕолоро оттообуттарын таһыннан араас күрэхтэһиилэри тэрийдилэр, биэчэрдэри ыыттылар.

Лаагыр коллектива «Летук», «Луч», «Спутник» уонна «Дельфин» диэн аптардаах хамаандаларга хайдыһан куоталастыта. Оҕолор өлөйбөлгө, саахыматка уонна дуобакка ордук хатыһан күрэхтэспиттэрэ.

«Чэчиргэ» Г. В. Егоров салалтатынан прикладнай искусство куруһуога үлэлэбита. Куруһуоп чилиэннэрэ туойтан араас ордук ньтэриэҥнэй оҥоһуктарынан күрэхтэспиттэрэ.

«Чэчиргэ» 1 гектар сиргэ хортуоппуйу үүнэрдилэр.

Сорох пионердар фермаларга, кирпиччэ үөтэһиннигэр, АВМ агрегатка, о. д. а. үлэлэппиттэр, пионерскай лаагыргa сылдьыннылар.

В. ЕФИМОВ,
дружина советын председателэ.

Хатылы.

Иитэр үлэҕэ—кэлим сыһыаны!

АГИТЗОНА УОТА ХАҺАН УМАЙЫАЙ?

Дьон олорор сиринэн иитэр үлэни тэрийиигэ кэнники сылларга Одьулуунтан биллэр-көстөр хамсаһыы тахсыыта. Бу үлэ ордук 1979 сыллаахха кэнн далааһынныахтыы, интэриэһинэй не хоһоонноохтук, кэлим былаанныахтык ыытыллыыта. Ол түмүгэр тыа сиригэр идеологическай үлэ бу биир уустук, сүрүн өҥүйэр одьулууннар оройуоннга бастыыр ахсаанларыгар паттаммыттара, маннааҕы кини агитштаб үлэтин опытыгар аналлаах агитплакат таһаарыллыыта. Одьулуунтан агитзоонан үлэ бастыыгарын оройуоннааҕы түмсүүтэ ыытыллыыта. Ол сыл кини агитштаб начальника, зоотехник В. К. Ефремова ССКП чилиэнигэр кандидатынан үүнүүтэ эмиэ түбэспиччэ буолбатах эта.

Итиннэн сиэтэрэн эрдэ-санаан көрдөхха, Одьулуунна мунньуллубут үүгүгэй опыына олорбуран, ситиһиллибити чилиэн-агитзоналарынан итэр үлэ ньоҕо чочуллан туксан ыытыллар, хаһыат дьаһаны мөкпөт суоҕ курдуга. Ол эрээри...

Сельсовет исполкомун председателэ Г. С. Колесова уонна партбюро саҥа секретара С. Х. Матвеева ыытта, көрсөн ыыталаһабыт. Дьонум былырыын Одьулуунна агитзоонан үлэ адъас тэриллибэтэҕэ дьөллэр. Тоҕо? Сокуоннайдык үөскээн тахсар итинник ыйытыыта ноочу эпизэти тута истибэтэхпит эрээри, сыыһа маннык хартыыра арыллыыта.

Былырыын, күүн партбюро (урукку секретара В. Ф. Скрябина) кини агитштаб начальникын, ССКП чилиэнигэр кандидат В. К. Ефремованы оннуран хаалларарга быһаарар. Онуоха таб. Ефремова аккастанар. Биричиннэтэ — туспаах үлэбар үүгүүтэрэбин, кэтэхтэн үөрэнэбин. Коммунист этиитин ааҕыы көрөн баран, партийнай тэриллэ нинник итии сорудахтан босхолообот. Ити бутаһыгыттаах быһаарыы, соҕуоҥ буолуохтаах эта. Буоларыы буолан ССКП чилиэнигэр кандидакка.

Ол эрээри таб. Ефремова оку ойдөөбөтөө, үлэни тэрийбэтэҕэ. Одьулуунна агитзоналар уоттара умуллубута.

— Үрдүттэн көрөн олорон сылы быһа хайдах дьаһал ылыллыбатаҕай? — диибит.

Сельсовет исполкомун председателэ, партбюро секретара Ефремованы партбюроҕа, уопсай партийнай мунньахха, исполком... ньаар көрбүттэрин, совхоз парткомун секретарыгар ыытан... ситэ сылдьыбыттарын... этиллэр. Ол... сахсыбатах, ньаанньа... ар. Кини дьиктиргэҕэ, туох даҕаны миэрэ ылыы дьабатах.

Олунньуга партийнай мунньах таб. Ефремованы ССКП чилиэнигэр ыларга уураахтаабыт. Үс коммунист тыл эппит эрээри, кандидат партийнай сорудаҕын толорботоҕуун, онон ССКП Уставын нэспитин туһунан хаһыаларга даҕаны ахтыбатах. Өссө эбиитин ол мунньахха кини агитштаб начальникын саҥа киниэн солбуйарга уураахтаммыт.

Исполком мунньаҕын бөлүөгү агитзоонаа үлэтигэр коммунистар ааныахтык тардыллалларын туһунан бөлүөгү суруллубут. Ити итиҥэс быйыл учуоттаммыт диэргэ эмиэ кэрэгэй. Кини агитштаб 9 киниттэн составтаах тэриллибит, онтон коммунист 1 эрэ. Совхоз кини уһаайбатыгар 12 агитзона үлэлиэхтээх. Олортон сыччах биирдэ эрэ коммунист салайар. Партийнай тэриллэ дьон олорор сиригэр итэр үлэ туһунан бөлүөгү суруйуоҥ аныаҕ-мэрдиҥ гүүтэ адъас аҕыйах. Сэтиньи 12 күүгүгэр диэри Одьулуунна агитзоналарынан итэр үлэ ыытылларын илиго. Кини агитштаб мунньутун бүлбатахпыт.

Ити чахчылар Одьулуун сыахтааҕы партийнай тэриллэтэ политическай-итэр үлэни сөргүтэр, чуоскан, агитзона курдук хаассаҥа дьиҥ өтөн киирэр, хас биирдии киһиэхэ тиийэр биирэмнит форманы кэдьүүстээхтик туһанар иэстээҕин өссө тэҥнэтэ сатаатыллар.

С. ПОПОВ.

КЭМЧИЛЭЭҺИН—БАРЫБЫТ ДЬЫАЛАТА

„Таатта“ совхоз рабочайдарын суруктара

ССКП XXVI съеһэ тыа хаһаайыстыбатын салгыы модернизация сайыннарыы баараҕай соруктарын гуруорбута. Ол иһин бу салаҕа государство баһаам албах үбү биэрэр. Совхозтар государствоттан ылар кредиттэрэ элбэх, үгүс көрүнүмнэри иһэр. Биһиги сыллата ахсыҥ дойду араас мунньуктарыттан бастыҥ хаһыаттыбалаах албаҕа техниканы, ирдэс оборудованиены, матырыйаалы уонна ымпыгы ылабыт.

Тыа хаһаайыстыбатын салгыы эрэ кэтэҕүү дьон үлэлиир уонна олорор условиеларын туһалаах кэмнэтэ кыайыныы, болҕомтону улаатыннарыыны кытары быһыччы сибэкстээхтик барыы билэ-кэрэ сылдьабыт. Ангардас кэлин уонча сыллар усталарыгар тыа хаһаайыстыбатын бородуукталарын туттарыы сыалата лаппа улаатыннарылынна. Рабочайдар ылар хамнастара соҕумэрдик эбилиннэ. Олорор дьиэлэри, сана оскуолалары, кулууптары, оҕо садтарын тутуу, дьон сылыннар усулуобуйатын туһалаах кэҥэтэр-кэҥэтэн иһэр.

Билигин ханнык баҕарар хаһаайыстыба производствоны тэрийиигэ, тутуугу ыытыыга сүүһүнэн ыһыынча, молуйуонунэн солкуобайдаах үбүнэн туһанар. Дойду, туох наадалаҕынан барытынан хаччыйан туран, тыа хаһаайыстыбатын производствотын кэҥатиини, оҥоһуллар бородуукталарын албаҕатыны, хаачыстыбатын туһалаах сыдьаанын ирдэбилэ

Маассабас туһунан өссө төгүл

„Урожай“ ДСО ороҕуоннаах тэрилтэтин конференциятыттан

«Урожай» ДСО ороҕуоннааҕы тэрилтэтин XI конференциятыгар совет улэтин туһунан кини председателэ В. Н. Оконешников отчуотунай дакылаатыгар аҥаастыт үс сыл кэриҥэ кэмнэ ороҕуон спортивнай ситиһиилэрэ чопчу ырытылыннылар. Олортон бочуоттаах тарынан Саха АССР VIII сайыгыы спартакиадатыгар Баһылай Манчаары бириинээгэр, республика тыа сиринээҕи бастакы спортивнай оонньуулардыгар, о. д. а. сорох күрэхтэһиилэргэ ситиһиилээхтик кыттыбыппытын аатыахха сөп. Кэнниккэ сылларга «Урожай» ДСО уобаластаах советтэн комплексный спартакиадаларыгар эмиэ куһаҕана суох ыытыбыт.

Ороҕуонга үрдүкү уонна маассабай спортивнай разрядтаахтар ахсаннара үүнэн иҥэрин, ГТО нормативтэрин туттарыы баланча тэрээһиннээхтик барар буолбутун конференция делегаттара бэлиэтэтилэр.

«...Биһиги спортивнай чыпчаалларга эрэ дьуудуспаппыт, туох-ханнык иннинэ физкультура уонна спорт маассабай буоларын туһугар ыытабыт», — диэн эпиэтэ ССКП XXVI съиэһигэр таб. Л. И. Брежнев. Съезд уураахтарыгар, таб. Брежнев ыйыларыгар сөп. түбэһиннэрэн ССКП КК уонна ССРС Министрдэрин Совета адъас соторутааҕыта «Физическэй культура уонна спорт маассабаһын өрө көтөҕөр туһуран» уураах ылыннылар. Бу дьоһуннаах документ физкультураны уонна спорту салгыы сайыннарыыга, дьон доруобуйатын туһугар партия аҥалыы ыытыллыбыт бириинсипэлэ буоларын конференция кыттыылаахтара астынан туран бэлиэтээтилэр.

Онон маассабас конференцияҕа кэпсэтии кириигэр турда. Оҥоуоха баар итэҕэстэр аһаҕастык этиллилэр. Туох ханнык иннинэ, ГТО нормативтэрин туттарыыны тэриччэ Соловьев, Болтоно, Чаҥыр уонна Хадаар сельсоветтара биллэрдэр да кэҥүүнүк сыҥыараллар, райсовет исполкомун туһаннаах быһаарыытын толорботтор. Итинник итэҕэс «Сельхозтехника» холбоһуогун, эт-үүт комбинатын, промкомбинат, о. д. а. өбүс үлэ коллективтэрин салаталарын өттүттэн эмиэ таһаарыллар.

Биһиэхэ физкультураны уонна спорту маассабай оҥорууга материальнай базаны суох буолбатах. Хомойуох иһин, оны туһаныыбыт кодьүүнэ билигин даҕаны намыһах. Холобур, сорох нэһилиэктэргэ физзаллар иччитэх туралар, оскуолалардааҕы саалалар толору туһаныллыбаттар.

Физкультура уонна спорт маассабаһын сайын нарыыга барыы сүһүөх салайааччылар ыытар эбээһинэстэхтэр. Ороҕуонга итиннэхэ холобур көрдөрөр коллективтар, бириигэ дьоннор суох буолбатахтар. Саха АССР үтүөлээх тренерэ И. Н. Попов (Кытаанах) конференцияҕа тыл этэригэр «Чурапчы» совхоз салаатыгар, спортсменнарга ойобулун иһин, махталын биллэрдэ. Ол эрдэҥи атын чахчылар эмиэ баалларын, Карл Маркс аатынан совхоз физора А. А. Аржаков Белутур отделениетын управляющайа А. П. Ефимов иннилэрэ көбүлэһиннэрин ойоботун критикалаата. Итиннэ сибээстээн, совхозтар иккиэн ардыларыгар ыытыллар социалистическай куоталаһыы усулуобуйатыгар физкультурнай, спортивнай үлэ туругун көрдөрөр эбии пуну киллэрэр туһунан делегаттар Н. Н. Решетников (оҕо спортивнай оскуолата), Г. Н. Дьячковская (Сылан) этиилэрэ учуоттаҕыан сөп.

Үлэ коллективтарыгар производственнай гимнастиканы киллэрии, чэбдигирдэр үлэни туһсарыы ороҕуонга дьыгнээхтик ситиһиллэ илик. Оттон итиэ көрүнэр уобаластаах совет спартакиадатыгар киллэриллиллэр. Маныаха биһиги ороҕуоммут спорткомитета түһэрэр отчуоттарыгар сыыпкалар хаһыс да сылын улаханнык туһунан уоссастаах совет представителэ Д. Н. Софронов этэ. Онон формализмы туораталыы сорох турар.

Ороҕуонга физкультураны уонна спорду пропагандалаһыны туһсарыыга кэмнэ этиилэр киирдилэр. Ол курдук, Хатылыттан спорт ветерана И. Л. Говоров күрэхтэһиилэри наадыйар эйэстэҕэ тэриллэри сыыһаны аахта. Оны тэҥэ дьон кинэ саҥаарыгын ылар көрүүнэргэ республикатааҕы күрэхтэһиилэри кэмитиэт кэмигэр кордоһон ороҕуонга тэриллэр наадалааҕын туһунан эмиэ этиллиннэ.

Спорт биэрдэн көрүүгэрдэн федерациялар тэриллэн бараллар, кумааҕыта эрэ хаалаллара конференцияҕа саамай сопко критикаланна.

Спортсмен — күрэхтэһиэхтэн үүнэр. Ким эрдэхтик күрэхтэһэр да, отчоҕон оонньыыр. Биһиги эдэр кэскиллээх спортсменнарбыт ороҕуон тас өттүгэр ааҕыахтын тахсалларын туһунан оҕо спортивнай оскуолатын тренердэрэ этиллэр.

Спортивнай инвентарь булан атыыта таһаарбатын иһин райпо быраабылыанньатын аадырыһыгар критика эмиэ киирдэ.

Күүн, саас нэһилиэнньэлээх пуоннарга хайыһар, хаҥны прокатнай пуоннарын тэриллэр наадалааҕын туһунан этии эмиэ болҕомтоҕо ылылларын наада. Кырдьык, онно-маннык ороҕуоммут кинигэр бачааҥка диэри этиннин суох.

Конференция ороҕуоннааҕы совет саҥа составын быыбардаата.

Совет тэрилтэлэрин муниципаалтар кини председателлэрэ В. Н. Оконешников хаачыстаах тэлэлэрэ.

Конференцияҕа райсовет исполкомун председателэ М. Е. Пермяков кыттыбыта уонна тыл этэ.

С. ПОПОВ,
хаһыат аналыт. корр.

Снимокка: конференция кыттыылаахтара (уҥаттан) «Урожай» ДСО уобаластаах советтэн представителэ Д. Н. Софронов, «Чурапчы» совхоз коҥул тустууга секциятын салайааччы Е. И. Яковлев, Чурапчытааҕы оҕо спортивнай оскуолатын старшай тренерэ Р. В. Неустроев, иккис оскуола директоро Яков Филиппов, ороҕуон күүстээх саахымматчыттара Д. Д. Захаров уонна М. Г. Яковлева сыныйалыс кэмигэр.

П. Оконешников фото.

Василий Прокопьевич ГУЛЯЕВ

Кырдьаҕас коммунист, партийнай-советскай үлэлит, Чурапчы сэлиэнньэтин бочуоттаах гражданина Василий Прокопьевич Гуляев үйэн ыарахан ыарыыттан өлөн туораата.

В. П. Гуляев 1910 сылларахха Тоҕолоох нэһилиэгэр дьаданы кэргэнтэн төрөөбүт. Кыра саастыбыттан үлэҕэ-хамнаска үөрүүлэх оуола улаатыыта. 1930 сылларахха Ленинскэй комсомол кэнниттэн киирэрэ, общественнай олохтоох активнайдык ыытыы барбыта. Иккис сылыгар Саха комсомолун ыыгыытынан ыытыллыбыт комсомолтаах Алдаҥҥа тахсан аатырбыт Косаревка шахтатыгар забойщиктыыбан киирбитэ. Итиннэ кини ааччыта рабочайдарын кэмелоруунан кылгас кэм иҥэригэр хас да идэни баһылаабыта. Бастыҥ рабочай, активнай комсомолец 1932 сыл ыам ыйыгар ССКП чилиэнигэр кандидатынан ылыллыбыта. Онтон ыла В. П. Гуляев үйэ аҥарын кэриҥэ кэмнэ бэйэтин олоҕун биһиги улуу партиябытын кытта быстыспаттык сибээстээбитэ. Алдан горнятыгар бэйэлэрин чулуу уоллаара 1933 сылларахха Якутскайдааҕы национальнай-байыаннай оскуолаҕа үөрэхтээх атаарбыттара.

Василий Прокопьевичтэн оскуоланы ситиһиилээхтик бүтэриэҥиттэн төрөөбүт ороҕуонугар тахсан ис дьыала отделыгар үлэлээбитэ. Аҥа дойду Улуу сэриитэ саҕаланарыгыттан кини ССКП райкомун байыаннай отделын сэбиэдиссэйинэн өрө таһаарыллыбыта. Итиннэ салгыы В. П. Гуляев 1944 сылга диэри партия райкомун секретарынан, онтон 1947 сылга диэри ССКП Аллайыахатаах райкомун бастаны секретарынан, 1949 сылга диэри партия Чурапчытааҕы райкомуун секретарынан быыбарданан үлэлээбитэ.

Кэнниккэ саҥыран иҥэн Василий Прокопьевич ороҕуонга эпиэттээх хаһаайыстыбаннай үлэлэргэ сылдьыыбыта, бочуоттаах сыныйалаҥҥа тахсыар диэри Чурапчы сельсоветын исполкомугар председателлээбитэ.

В. П. Гуляев, партия кинини ханнык да учаастанка туруордар, эйэдьыстын үрдүк эпиэтигинэстэхтик сыныйаннаһара, күүһүн, билэтин барытын ууран үлэлиирэ, ороҕуон экономикатын уонна культуратын сайыннарыыга туох ыалларын онороро. Пенсияҕа да олорон кини эдэр ыччаты аҥа кэлуонэ үтүө үгэстэригэр иитиигэ активнайдык кэмэлдьөрө.

Чэбдигирдэ, принципиальнай коммунист, опыттаах партийнай-советскай үлэлит В. П. Гуляев үтүөлээгэтэ ССРС хас да медалларынан, Саха АССР Верховнай Советын Президиумун Бочуотунай Грамоталарынан, атын да наҕараадаларынан бэлиэтэммитэ.

Партия дьыҥаттыгар диринг бэриниилээх кырдьаҕас коммунист, үтүө табаарыс уонна доҕор В. П. Гуляев сырдык кэриэҕэ биһиэхэ өр кэмнэ сылдьыаҕа.

И. П. Листиков, М. Е. Пермяков, С. П. Макаров, Е. М. Макарова, А. Е. Чичигинаров, Н. С. Дмитриев, Д. Д. Петров, П. М. Пермякова, А. Е. Филиппов, А. А. Шадрин, Н. И. Монастырев, М. С. Оконешников, И. М. Павлов, М. И. Белых.

«СОСТОРООННЬОЛООХ» АТЫЫ

ТОНСОБОЙ ПОЧТАТА

Сорохтор, ол аата атыылаһаччылар, итинник аҕыстылар. Отточ маҕаһыын продавецтара «набордар» эбэтэр кэргэтэн, «подароктар» диэн ааттаан, кинилэр курсуйбут кампиэт, сытыйан эрэр сыа, атын да атыылаах (арбатак, табаардар хамаатык бирии эрэллэриттэн үөрэллэр. Оттон атыылаһаччылар наадыйбат табаардарын ылалларыттан, быһата уулуу кумахха куталлаттан хомойоллор. Хомойдоллор да хайыахтарай, сыл баҥыгар-атаҕар бирдэ эмэ костюм аҕаар кунду астартан матыахтара дуо. Состороонньо сыаната наадыйар аҥыс сыанатын кытта тэҥнэс тэҥ, сороҕор өссө ыарахан буолар.

Онон дьон баҕарбатахтарын да иһин чаастатык «бэлэх» ылар буолбуттар.

Биһиги райпотребобществобыт бэрэ биһиэхэ туттар бу ньыматтын, состороонньолоох атыылаһыны, бобор туһунан ССРС Эргэмиҥ министрин аналлаах бириигэ тоҕо тутуһуллубатый? Күнду атыылаһаччы, эн итиҥ хайдах саныыгын? Оттон мин, ҕара тыа олохтоохо, эн муодаргыыбын.

Эйэрдэнэ кытта
ТОНСОБОЙ.

Редактор А. Е. ЧИЧИГИНАРОВ.

ССКП райкома уонна райсовет исполкома уруккута Алдан Косаревка шахтатын забойщика, 1938 сылтан ССКП чилиэнэ, кырдьаҕас партийнай-советскай үлэлит

ГУЛЯЕВ ВАСИЛИЙ ПРОКОПЬЕВИЧ

үйэн ыарахан ыарыыттан өлбүтүнэн сибээстээн кини кэргэттэригэр, аймахтарыгар бэйэлэрин кутталларын биллэриллэр.

Революционнай, бойобуой уонна үлэҕэ алдьаммат ороҕуоннааҕы кулуубун совета, ВЛКСМ райкома, Чурапчы сельсоветын исполкома кырдьаҕас партийнай-советскай үлэлит, иҥнэт наставника, Чурапчы сэлиэнньэтин бочуоттаах гражданина

ГУЛЯЕВ ВАСИЛИЙ ПРОКОПЬЕВИЧ

үйэн ыарахан ыарыыттан өлбүтүнэн кини кэргэннэригэр, оҕолоругар, чугас дьонноругар кутталларын биллэриллэр.

Таптыыр кэргэним, ааҕыыт, эйэбит, аймахпыт кырдьаҕас коммунист, үлэ ветерана

ГУЛЛЕВ ВАСИЛИЙ ПРОКОПЬЕВИЧ

ыарахан ыарыыттан өлбүтүн, дириҥник курутуйан туран, бокуонньук барыы үөлэҥнээхтэригэр, билэр дьонутар иҥнитиннэрэбит.

Кэргэнэ, оҕолоро, сиэнэлэрэ, кэргэттэрэ, аймахтара.

БИҺИГИ ААДЫРЫСПЫТ: почтовай индекс 678700, Чурапчы с., Карл Маркс уул. 12. ТЕЛЕФОННАРБЫТ: редактор — 21-395, отделлар — 21-495, уоҥсай — 21-505.

«Саҥа олох» («Новая жизнь») — орган Чурапчинского райкома КПСС и районного Совета народных депутатов Якутской АССР.

Индекс 54907. Газета выходит по вторникам, четвергам и субботам на якутском языке. Объем 1 печ. лист. ЗАКАЗА 138

ЧУРАПЧИНСКАЯ РАЙОННАЯ ТИПОГРАФИЯ с. Чурапча, ул. Карла Маркса 12. Тираж 3168.